

Havensteder

sterk in wonen

Fiscaal Statuut

Vastgesteld door het Bestuur d.d.: 17 maart 2020

Goedgekeurd door de RvC d.d.: 17 april 2020

Laatst gewijzigd: n.v.t.

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Algemene uitgangspunten en randvoorwaarden.....	4
1.1. Positionering van het Fiscaal Statuut.....	4
1.2. Fiscale visie en doelstellingen.....	4
1.3. Werking Fiscaal Statuut	5
2. Tax Control Framework	6
2.1. Beheersing middels een Tax Control Framework.....	6
2.2. Fiscale Commissie	6
2.3. Informatievoorziening.....	8
3. Fiscale besluitvorming	9
3.1. Afwegingscriteria.....	9
3.2. Besluitvormingsproces.....	9

Inleiding

Woningcorporaties zijn de afgelopen jaren steeds meer geconfronteerd met fiscaliteit in al haar facetten. Enerzijds is de totale belastingdruk aanzienlijk toegenomen, anderzijds is er verscherpte aandacht van de belastingdienst ten aanzien van de processen, interne beheersing en de *'tone at the top'*.

Dit Fiscaal Statuut van Havensteder legt de kaders vast van het fiscale beleid. Hierbij worden de fiscale visie en strategie toegelicht en wordt tevens een afwegingskader gegeven voor fiscale besluitvorming. Tevens zijn de bevoegdheden en verantwoordelijkheden ten aanzien van de uitvoering van het beleid vastgelegd evenals de informatievoorziening.

Door een nadere concretisering in het Fiscaal Statuut is een betere sturing, controle en evaluatie van het gevoerde fiscale beleid mogelijk. Fiscale afwegingen en beslissingen kunnen worden genomen op basis van juiste en actuele uitgangspunten. Een aanpak van "*controle*" naar "*in control*" (beheersing). Daarnaast kunnen risico's respectievelijk kansen op fiscaal gebied nog beter worden (h)erkend. De risico's worden dan zoveel mogelijk geminimaliseerd en de kansen geoptimaliseerd. Ook is het Fiscaal Statuut een instrument om zowel intern als extern verantwoording af te leggen.

Dit statuut wordt vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door de RvC. Jaarlijks wordt het getoetst aan de actualiteit door de Fiscale Commissie en, indien nodig, geactualiseerd.

1. Algemene uitgangspunten en randvoorwaarden

1.1. Positionering van het Fiscaal Statuut

Het Fiscaal Statuut vormt een toevoeging op het Governance Handboek en is daarmee onderdeel van het toezichtkader van de Raad van Commissarissen (RvC).

In het Fiscaal Statuut worden fiscale visie en doelstellingen beschreven, de interne organisatie en verantwoordelijkheden om fiscale doelstellingen te kunnen bereiken en de daarbij te hanteren afwegingscriteria. Fiscale visie en doelstellingen passen binnen of zijn een afgeleide van de bedrijfsmissie en -visie, welke in het Besturingsmodel zijn vastgelegd. Het Fiscaal statuut sluit aan op en hangt samen met het Reglement financieel beleid en beheer, alsmede met het Controlstatuut. De daarin opgenomen aandacht voor risicobeheersing wordt nader uitgelicht ten aanzien van fiscaliteit. Ook bij fiscale besluitvorming dient besluitvorming conform het Reglement financieel beleid en beheer in acht genomen te worden. Financiële risico's kunnen voortkomen uit fiscale risico's. Het Fiscaal statuut vormt de opmaat tot een nadere beschouwing van de administratieve organisatie vanuit de fiscale invalshoek.

1.2. Fiscale visie en doelstellingen

Volgend op de bedrijfsvisie is door Havensteder een fiscale visie geformuleerd:

Het fiscale beleid van Havensteder is ondersteunend aan de volkshuisvestelijke doelstelling. Binnen deze doelstelling zijn wij fiscaal kritisch en scherp, maar opereren wij op maatschappelijk verantwoorde wijze en in openheid met stakeholders.

Deze fiscale visie geeft richting aan:

- de fiscale processen binnen Havensteder
- de houding ten aanzien van fiscale kwesties
- de verhouding met de Belastingdienst
- de verhouding met fiscale adviseurs
- de houding inzake fiscaliteit ten opzichte van derden

Havensteder hanteert de volgende fiscale doelstellingen:

- a) borgen dat juist, volledig en tijdig aan de fiscale verplichtingen van de organisatie wordt voldaan;
- b) minimaliseren van de effectieve belastingdruk van Havensteder, binnen de grenzen van de geldende wet- en regelgeving en daarbij extern verantwoording kunnen afleggen over gemaakte keuzes;
- c) beheersen van fiscale risico's en het signaleren van fiscale kansen zowel op het niveau van individuele keuzes en besluiten als in optimalisatie van de fiscale meerjarenbegroting;
- d) borgen van noodzakelijke en up-to-date fiscale kennis binnen de organisatie, waardoor o.a. de vereiste signaleringsfunctie adequaat wordt ingevuld;
- e) het borgen dat bij veranderingen in de (fiscale) omgeving de realiteit opnieuw wordt getoetst aan de uitgangspunten;

- f) actief kunnen informeren van de omgeving over de financiële gevolgen van belasting voor de woningcorporatie op basis van toereikend en actueel inzicht hierin;
- g) inbedden fiscaliteit in primaire bedrijfs- en administratieve processen, waarbij de IT systemen zo veel als mogelijk ondersteunend zijn.

1.3. Werking Fiscaal Statuut

Het Fiscaal Statuut is een niet op zichzelf staand document, maar wordt in samenhang met de bedrijfsvisie en het bedrijfsbeleid gezien. Het fiscale beleid geeft daarbij aan wat Havensteder wil bereiken. Het statuut is tweeledig bedoeld:

1. Als beheers-, sturings-, beslis- en controle-instrument
2. Om kaders te scheppen waarbinnen gehandeld kan en moet worden

Het Fiscaal Statuut is niet statisch en niet allesomvattend. Veranderingen in strategie, beleid, bedrijfsvoering, wet- en regelgeving kunnen leiden tot aanpassing. Het statuut is bedoeld om als leidraad te dienen bij een verdere uitwerking van (fiscale) procedures, taken en verantwoordelijkheden en de inrichting van de administratieve organisatie en interne controle. Besluiten waarbij fiscaliteit een rol speelt of kan spelen, worden genomen met in achtneming van het Fiscaal Statuut.

2. Tax Control Framework

2.1. Beheersing middels een Tax Control Framework

Werkzaamheden met invloed op fiscaliteit vinden in vrijwel alle processen van Havensteder plaats. Er bestaat geen afzonderlijk 'fiscaal proces' waarin alle fiscale werkzaamheden geborgd zijn. Borging van een juiste werkwijze dient aldus in de reguliere processen van Havensteder plaats te vinden. Een proces- en risicogerichte benadering van fiscaliteit wordt ook wel een *Tax Control Framework* (TCF) genoemd. Het TCF is het samenstel van processen en interne beheersingsmaatregelen dat ervoor moet zorgen dat de fiscale risico's van een organisatie bekend zijn en beheerst worden. Het TCF kan fiscale fouten voorkomen, fiscale kansen op tijd identificeren en zorgen voor indiening van juiste, volledige en tijdige aangiftes voor alle toepasselijke belastingen. Het TCF van Havensteder zal volledig worden geïntegreerd in de bestaande Administratieve Organisatie en Interne Controle.

Om te komen tot een TCF worden de bestaande processen en procesbeschrijvingen geanalyseerd vanuit het oogpunt van fiscale beheersing. Dit gebeurt in de procesverbetercyclus. Voor zover processen niet binnen redelijke termijn na eerste vaststelling van het fiscaal statuut meelopen in de procesverbetercyclus, worden hiervoor afzonderlijke beoordelingstrajecten opgezet onder verantwoordelijkheid van de respectievelijke proceseigenaar.

Per proces dient inzicht te worden verschaft in:

- fiscale aandachtspunten
- risico's en mogelijkheden
- beheersmaatregelen (m.b.t. voorgaande punten)
- verantwoordelijkheden (m.b.t. voorgaande punten)
- periodieke monitoring (m.b.t. voorgaande punten)

Het resultaat hiervan is integratie van de fiscale aandachtspunten in de procesbeschrijvingen inclusief bijbehorende beheersmaatregelen.

2.2. Fiscale Commissie

Fiscaal 'in control zijn' begint bij erkenning en herkenning van fiscale vraagstukken en kwesties. De Fiscale Commissie is een belangrijk lichaam ter vorming, borging en naleving van het *Tax Control Framework*. Voorts zijn zij en haar leden de aangewezen plaats voor advisering bij concrete fiscale vraagstukken.

De Fiscale Commissie bestaat aanvankelijk uit de volgende vier leden:

- Directeur Financiën (Voorzitter)
- Senior medewerker Financiële informatievoorziening fiscaal
- Senior medewerker Financiële informatievoorziening verslaglegging
- Controller van CC (processpecialist)

Vervolgens stelt het directieteam telkens het aantal en de samenstelling van de leden vast en benoemt deze.

Afhankelijk van de te behandelen problematiek nodigt de commissie interne medewerkers met specifieke kennis van de organisatie (bijvoorbeeld HRM-medewerker bij een loonbelastingvraagstuk) uit voor haar vergaderingen.

Naar behoefte van de commissie maakt zij gebruik van een externe belastingadviseur, die kan deelnemen aan haar vergaderingen.

De Fiscale Commissie heeft de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- Gevraagd en ongevraagd adviseren van de organisatie bij fiscale vraagstukken die zich bij Havensteder voordoen.
- Bijhouden van veranderingen in fiscale wet- en regelgeving, het signaleren van fiscale kansen en risico's op basis daarvan en het initiëren van veranderingen zo nodig;
- Informeren van de organisatie over fiscale actualiteiten (workshops / informatiesessies);
- Begeleiden of adviseren bij procesveranderingen ten aanzien van de fiscale aspecten;
- Jaarlijks toetsen van het Fiscaal Statuut aan de actualiteit en, zo nodig, het actualiseren daarvan;
- Benoemen van uit te voeren audits naar naleving van afspraken op gebied van fiscaliteit die in de procesbeschrijvingen zijn opgenomen (een voorbeeld hiervan kan zijn de naleving van btw-verlegd en het op de G-rekening storten) en het beoordelen van de uitkomsten;
- Signaleren en adviseren waar fiscale opleidingen binnen Havensteder gewenst zijn.

De Fiscale Commissie komt zo vaak bij elkaar als nodig voor hun werkzaamheden en als fiscale vraagstukken daartoe aanleiding geven.

Minimaal één keer per jaar wordt tijdens een periodiek overleg van de Fiscale Commissie met de externe adviseur overlegd over fiscale actualiteiten en actuele vraagstukken die binnen Havensteder spelen. Na afloop van dit overleg wordt een besprekingsverslag uitgewerkt en wordt een actielijst opgesteld en ter informatie verstrekt aan het bestuur. De externe adviseur wordt door de directeur Financiën aangesteld.

De Fiscale Commissie evalueert jaarlijks de omgang van Havensteder met de Belastingdienst.

Voorwaarde voor de Fiscale Commissie om haar taken uit te kunnen voeren is dat zij de beschikking krijgt over de door haar gevraagde informatie binnen de organisatie bij het onderzoeken van fiscale vraagstukken c.q. het beantwoorden van vragen van de belastingdienst. Deze informatie dient daarom telkens te worden verstrekt. Daarnaast wordt van medewerkers een proactieve houding bij het signaleren van fiscale kwesties gevraagd.

2.3. Informatievoorziening

Ten aanzien van de informatievoorziening binnen de organisatie geldt de volgende doelstelling met betrekking tot fiscaliteit:

Relevante fiscale informatie wordt op een correcte en volledige wijze binnen de organisatie aan die personen verstrekt die belast zijn met fiscale taakuitvoering dan wel voor wie kennis van de fiscale informatie wenselijk en/of noodzakelijk is

Om deze doelstelling te bereiken hanteren we de volgende richtlijnen:

- de Fiscale Commissie wordt in staat gesteld om de informatie die zij nodig acht te kunnen verkrijgen om het fiscaal beleid te kunnen uitvoeren (bijv. nieuwsbrieven, cursussen, seminars etc.);
- Bij de inrichting van de IT systemen wordt rekening gehouden met het voldoen aan fiscale verplichtingen;
- de personen belast met fiscale taakuitvoering zullen in staat worden gesteld de benodigde fiscale kennis op te doen. Daartoe zal:
 - a. de Fiscale Commissie zorgen voor kennisoverdracht op het relevante onderwerp;
 - b. de Fiscale Commissie periodiek de Bestuurder via het managementteamoverleg informeren over fiscale aangelegenheden van Havensteder;
 - c. de fiscale informatievoorziening worden ingebed in de procesbeschrijvingen;
 - d. waar nodig de mogelijkheid worden geboden om personen cursussen te laten volgen en bijeenkomsten te laten bijwonen;
 - e. regelmatig overleg tussen betrokken personen plaatsvinden waarin fiscale kennis wordt uitgewisseld.

3. Fiscale besluitvorming

Besluitvorming omtrent fiscaliteit of met fiscale raakvlakken doet zich binnen Havensteder op verschillende niveaus en binnen diverse processen voor. Hierdoor kan de aard van de besluitvorming waarin fiscale aspecten een rol spelen zeer uiteenlopend zijn. Onderstaande afwegingscriteria geven algemene aandachtspunten die bij elke besluitvorming van belang kunnen zijn. Bewustzijn voor het fiscale aspect moet leiden tot expliciete aandacht.

Voorts worden richtlijnen gegeven voor het fiscale besluitvormingsproces, welke afhankelijk zijn van het aldaar te onderscheiden type beslissing.

3.1. Afwegingscriteria

In veel werkzaamheden hebben medewerkers bewust of onbewust te maken met fiscale vraagstukken. Dit loopt uiteen van operationele werkzaamheden zoals bijvoorbeeld de juiste BTW op een factuur tot strategische beslissingen over bijvoorbeeld de timing van investeringen en van incidentele beslissingen tot structurele manieren van werken.

Bij de afweging van beslissingen met (mogelijke) fiscale gevolgen wordt rekening gehouden met de volgende criteria:

- fiscale wet- en regelgeving (en jurisprudentie);
- benodigde kennis in relatie tot de ingewikkeldheid van fiscale vraagstuk;
- financiële impact van de beslissing;
- organisatorische impact van de beslissing en de benodigde middelen;
- kans van slagen;
- keerzijde (eventuele risico's en gevolgen van de beslissing);
- maatschappelijke impact;
- transparantie;
- maatschappelijk ondernemerschap;
- alternatieven.

3.2. Besluitvormingsproces

Ten aanzien van fiscale besluitvorming wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende drie typen besluiten:

1. Wijzing proces/procesbeschrijving en/of werkinstructie
2. Besluitvormingstrajecten DT en/of RvC
3. Operationeel

1. Wijziging proces/procesbeschrijving en/of werkinstructie

- Alvorens een (wijziging in) procesbeschrijving of werkinstructie kan worden vastgesteld of geïmplementeerd dient deze te zijn getoetst door de Fiscale Commissie.
- Bij een voornemen tot wijziging van procesbeschrijving of werkinstructie dient de proceseigenaar de voorgestelde wijziging schriftelijk in bij de Fiscale Commissie.

- De Fiscale Commissie analyseert de voorgenomen wijziging in relatie tot fiscale risico's en de beheersing daarvan (als aspect binnen de interne beheersing als geheel) en geeft de proceseigenaar schriftelijk haar fiscaal advies.
- De proceseigenaar legt vast hoe het fiscaal advies is meegenomen in uiteindelijke procesbeschrijving of werkinstructie en bewaart deze vastlegging inclusief het advies voor interne controledoeleinden.

2. Besluitvormingstrajecten directieteam en RvC

- In besluitvormingstrajecten waarbij de besluitvorming geschiedt op het niveau van het directieteam en / of door de Raad van Commissarissen dient het voorstel tot besluitvorming getoetst te worden door (een lid van) de Fiscale Commissie op fiscale relevantie.
- Indien het voorstel als fiscaal relevant wordt aangemerkt dient het voorstel tot besluitvorming te worden voorzien van een advies van de Fiscale Commissie.
- Door het directieteam kunnen typen besluiten worden benoemd die niet behoeven te worden getoetst door (een lid van) de Fiscale Commissie en dus op voorhand als niet fiscaal relevant worden beschouwd.
- Vastlegging van de fiscale besluitvorming loopt mee met de reguliere vastlegging van besluitvorming binnen directieteam en / of RvC.

3. Operationele besluitvorming

- Bij besluitvorming welke vallen binnen de operationele lijnverantwoordelijkheid wordt fiscaliteit in de afweging betrokken.
- Van de lijnverantwoordelijke wordt verlangd dat zij een zodanig kennisniveau hebben van fiscale aspecten binnen het proces binnen de verantwoordelijkheidssfeer dat risico's kunnen worden gesignaleerd.
- De lijnverantwoordelijke kan desgewenst inlichtingen inwinnen bij een fiscaal medewerker binnen Havensteder.
- Vastlegging door de lijnverantwoordelijke van de gemaakte afweging moet zodanig zijn dat het afleggen van verantwoording hierover mogelijk is.
- Deze besluitvorming behoeft geen advies van de Fiscale Commissie.

De Fiscale commissie behandelt vraagstukken voorkomend uit wijzigingen of besluitvorming als volgt:

- De Fiscale Commissie behandelt vraagstukken die aan haar worden voorgelegd en geeft daarover telkens advies tot besluitvorming.
- Bij de behandeling overweegt de Fiscale Commissie of extern advies moet worden ingewonnen. Extern advies wordt indien van toepassing bijgesloten bij het te geven advies tot besluitvorming. De beslissing om externe adviezen in te winnen ligt dus bij de Fiscale Commissie.
- De Fiscale Commissie overweegt bij de behandeling van het vraagstuk of het belang en de onduidelijkheid in de regelgeving het wenselijk maken het uiteindelijk gekozen standpunt af te stemmen met de Belastingdienst. Zij kan daartoe besluiten in haar advies.

Bijzonderheden ten aanzien van de vastlegging

Bij fiscale besluitvorming waarin interpretatie van fiscale wet- en regelgeving/jurisprudentie een rol speelt, wordt het standpunt van en de motivatie voor betreffende interpretatie in het besluit vastgelegd.